



Interview met AUC-voorzitter Dick Jan Braay

Alkmaar en de bijzondere band met haar zustersteden

Julie ook?

Wil jij met jouw vereniging een uitwisseling naar een van de zustersteden van Alkmaar opzetten (en dat is écht de moeite waard!) of heb je andere ideeën? Neem dan contact op met het uitwisselingscomité via www.alkmaarauc.nl.

Al sinds de Tweede Wereldoorlog onderhoudt Alkmaar stedenbanden met vijf Europese zustersteden: Bath, Troyes, Darmstadt, Tata en Bergama. De motor achter de stedenbanden? Dat is het Alkmaars Uitwisselings Comité (AUC). Hoe is de band tussen Alkmaar en deze steden ontstaan? Wordt Alkmaar Ontzet hier ook gevierd? En wat zie je van Alkmaar terug in de zustersteden? Kim van Weering sprak met Dick Jan Braay - gepensioneerd aardrijkskundedocent en voorzitter van het AUC - en vroeg hem het hemd van het lijf over de geschiedenis, de jaarlijkse uitwisselingen en de must sees in de zustersteden.

Een snel lesje geschiedenis

Het eerste internationale stedencontact is tussen het Engelse Bath en Alkmaar geweest, zo tegen het einde van de Tweede Wereldoorlog. Bath 'adopteerde' Alkmaar als het ware. De Rotary Club in het stadje zamelde op initiatief van de naar Bath gevluchte Alkmaarder Eli Prins geld en goederen in voor de Alkmaarders. Met een klein straatorgeltje (dat nu gerestaureerd wordt, maar vanaf volgend jaar weer in het stadhuis staat) werd ruim duizend pond, kleding en goederen opgehaald.

Voor de snelle rekenaars onder ons: de stedenband tussen Alkmaar en Bath bestaat in 2021 dus 75 jaar. Een mooie mijlpaal die afgelopen mei gevierd is in Theater De Vest. Het ontstaan van deze bijzondere zusterband is overigens opgetekend door Aletta Stevens in het boek 'The remarkable journey of Mr. Prins'.

In de jaren daarna volgden jumelages (een chique woord voor de vriendschapsband tussen steden) met het Franse Troyes (1958), het Duitse Darmstadt (1959), Tata in Hongarije (1985) en tot slot het Turkse Bergama in 2004.

Zustersteden onder elkaar

Wist je trouwens dat je in Alkmaar heel wat verwijzingen vindt naar de vijf zustersteden? Zo heb je in De Mare de Laan van Darmstadt, in Alkmaar-Noord de Laan van Bath en vind je tussen Daalmeer en Sint Pancras de Laan van Bergama. Nog zo'n leuke anekdote: de pas geschilderde brug tussen het Waagplein en het Fnidsen heet de Bath-brug.

Darmstadt heeft op haar beurt maar liefst zestien zustersteden, die allemaal terugkomen op plekken in de stad. Zo staat Alkmaar bij onze Oosterburen op een tram en hebben ze enorme putdeksels waar bijzondere, Alkmaarse gebouwen op geschilderd staan.

En ondertussen is het AUC druk bezig met nog veel meer leuks. Zo reist het gerestaureerde orgel volgend jaar weer terug vanuit de Guildhall in Bath naar het Stadhuis in de Langestraat. Het Artiance Jeugdorkest werkt in de tussentijd aan een compositie om het bijzondere muziekinstrument heen. "Tegen die tijd is het orgel 'gerepareerd' in Bath - en dat was hoognodig, hij speelde voorheen tien melodieën tegelijk in plaats van één", lacht Braay.

Zuurkool de Noordzee over

Voor Alkmaarders is Alkmaar Ontzet toch iets waar elk jaar lang naar wordt uitgekeken. De zuurkoolmaaltijd op het Canadaplein, optochten door de stad, muziekspektakels, een goede reden om ongegeneerd Victorientjes-gebak te eten, de Taptoe op het Waagplein en de vele feesten in de stad. Maar hoe zit dat eigenlijk in de zustersteden?

"In Bath kunnen ze er ook wat van", vertelt Dick Jan. "Jaren geleden is er een speciale organisatie in het leven geroepen voor de jumelage met Alkmaar. De zogeheten 'BATA' viert zo veel als er te vieren valt qua Nederlandse én Alkmaarse feestdagen. Sinterklaas en Koningsdag bijvoorbeeld, maar ook voor 8 October pakken ze uit. Het Victorielied is wat

lastig meezingen, maar zuurkool ... daar zijn ze dol op."

Warme banden: jaarlijkse uitwisselingen

Dat de band tussen Alkmaar en haar zustersteden behoorlijk warm is, blijkt wel uit het aantal uitwisselingen dat jaarlijks georganiseerd wordt. Gemiddeld zo'n vijftig per jaar, waarbij een kleine duizend mensen betrokken zijn. Het gaat dan om scholen zoals het Mummellius en het PCC, maar ook sportclubs, waaronder DAW (zwemclub), de judovereniging en het Artiance jeugdorkest. De uitwisselingsstudenten verblijven altijd bij gastgezinnen - om de kosten te drukken én ze wat 'wereldwijzer' te maken. Dat gebeurt al jaren op basis van wederkerigheid. "Een jarenlange traditie die niemand wil - en durft te breken", glundert Braay. "De kinderen van de gastgezinnen in de zustersteden mogen het jaar erop naar Alkmaar."

Het AUC zorgt daarin vooral voor de connectie, coördinatie en financiële ondersteuning - de verenigingen, scholen en clubs organiseren de uitwisselingen verder volledig zelf. "Niet al te lang geleden was het jeugdorkest nog in Tata voor een voorstelling", gaat Braay verder. "De jonge muzikanten studeren dan eerst thuis de partituren in en treden vervolgens gezamenlijk met het lokale jeugdorkest uit een zusterstad op. Waanzinnig om te zien."

"Het Victorielied is wat lastig meezingen, maar zuurkool eten ..."

Dit mag je écht niet missen als je naar de zustersteden van Alkmaar afreist:



Vrolijke architectuur, talloze culturele hotspots en weinig hoogbouw: Willkommen in het levendige Darmstadt: de stad van de wetenschap. Begin twintigste eeuw was dit het centrum van de Jugendstil-kunsthbeweging. Veel bouwwerken hebben de oorlog niet doorstaan, maar je kunt zeker nog een aantal overblijfselen van deze kunststroming spotten in de stad. En dat is lang niet het enige dat je in Darmstadt kunt doen.

Highlights

- ✓ Huur een stalen ros en fiets langs de leukste bezienswaardigheden van Darmstadt. Je rijdt dan onder meer langs Luisenplatz met de 33 meter hoge Ludwigssäule, de Mathildenhöhe, het Residenzschloss, Weisse Turm en het Staatstheater.
- ✓ Plof voor een hapje en drankje neer op het gezellige Marktplatz.
- ✓ Wandel door stadspark Herrngarten en plof eventueel lekker neer voor een uitgebreide picknick. Ook Park Rosenhöhe is een aanrader.
- ✓ Musea die de moeite waard zijn: Schlossmuseum Darmstadt en het Hessische Landesmuseum.



Ooit was deze Franse stad in de Champagne-Ardennes regio het toneel van roemrijke veldslagen. Inmiddels wordt Troyes gekenmerkt door grote welvaart. Dat komt mede door Dom Pérignon - de bekende monnik aan wie de bereidingswijze voor het maken van champagne vaak wordt toegeschreven. Pastelkleurige gevels, smalle steegjes en indrukwekkende, Middeleeuwse gebouwen: bienvenue a Troyes!

Highlights

- ✓ Slenter door het pittoreske centrum vol oude vakwerkhuzen en laat je camera overuren draaien.
- ✓ Breng een bezoek aan kathedraal Saint-Pierre Saint-Paul en basilique Saint-Urbain de Troyes.
- ✓ Maak een romantische wandeling langs de Seine.
- ✓ Bewonder de archeologische vondsten in het Musée Saint-Loup of koop een kaartje voor een van de vele andere musea in de stad.
- ✓ Scoor regionale lekkernijen in de grote markthal van de stad: de Marché des Halles.

Historie in meervoud, dat is Bath.

En razend populair: Bath is na Londen de meest geliefde stad onder toeristen.

Niet zo gek ook, want met haar prachtige Romeinse badhuizen en spa's is dit stukje UNESCO Werelderfgoed een lust voor het oog. Fijn: de stad is vrij compact, waardoor je prima te voet op ontdekkingsstocht kunt.

Highlights

- ✓ Bezoek (een van) de Romeinse baden.
- ✓ Beklim de torens van Bath Abbey voor een spectaculair uitzicht over de stad.
- ✓ Wandel rond of - nog leuker - ga picknicken in het Royal Victoria Park.
- ✓ Bezoek het No. 1 Royal Crescent museum en ervaar hoe het leven in Bath er in de achttiende eeuw aan toeging. Leuk detail: het museum is trouwens het decor van talloze Engelse films.



De vijfde en laatste zusterstad van Alkmaar is Bergama, in het westen van Turkije. Een gevalletje 'last but not least', want met onder meer haar indrukwekkende ruïnes (die overigens ook op de werelderfgoedlijst staan) verdient ook de voormalige stad 'Pergamon' een plekje op je bucketlist.

Highlights

- ✓ Pak de kabelbaan omhoog naar de Acropolis en geniet van het waanzinnige uitzicht over de stad.
- ✓ Slenter door de smalle straatjes en houd je camera bij de hand.
- ✓ Bezoek het indrukwekkende Asklepion: het voormalige ziekenhuis van de stad.



Toen Alkmaar in de jaren tachtig contact zocht met een mogelijke zusterstad achter het ijzeren gordijn, werd het Tata. Een kleine maar fijne stad vol natuurschoon en met een rijke historie. Volop groene parken en bossen, kastelen, burchten en kerken die de horizon domineren, een natuurreserveaat, uitgestrekt meer en een barokke bouwstijl overal waar je kijkt. Ook Tata is écht een bezoek waard.

Highlights

- ✓ Bezoek het Middeleeuwse kasteel van Tata.
- ✓ Onspan een (mid)dagje bij het Öreg-tó-meer, dat door warme bronnen gevoed wordt en heel geliefd is bij zowel toeristen als locals. En vergeet de uitkijktoren niet te beklimmen! Vanuit hier kun je water- en trekvogels observeren.

